

Nieuwsbericht Nationale Bewegwijzeringdienst

Het ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM) werkt aan een wetsvoorstel tot wijziging van de Wegenverkeerswet 1994. Met het wetsvoorstel wordt een Nationale Bewegwijzeringdienst (NBD) opgericht die de publieke belangen rondom bewegwijzering regelt, zoals kwaliteit, uniformiteit, samenhang en afstemming. In deze nieuwsbrief leest u meer over het wetsvoorstel, dat in nauw overleg met de stuurgroep NBD tot stand is gekomen. De stuurgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de koepels van wegbeheerders en de ANWB.

Doel van het wetsvoorstel

Het doel van het wetsvoorstel is het regelen van de publieke belangen rondom bewegwijzering. Het gaat hierbij om:

- de borging van de kwaliteit, uniformiteit en continuïteit van de bewegwijzering op alle openbare wegen in ons land;
- de samenhang in de bewegwijzering van alle wegbeheerders (ongeveer 430) en particuliere eigenaren van wegen (bijv. Schiphol);
- de afstemming en coördinatie tussen wegbeheerders onderling en met particuliere eigenaren van wegen;
- de inrichting en het beheer van een landelijke database van de bewegwijzering in ons land.

Via een goede bewegwijzering wordt een betere doorstroming van het verkeer bereikt en kunnen onveilige en hinderlijke/ongezonde (vanwege geluid en luchtverontreiniging) situaties als gevolg van grote verkeersstromen worden voorkomen. Bewegwijzering is daarmee een belangrijk verkeersmanagement-instrument voor wegbe-

heerders. Navigatiesystemen hebben een aanvullende functie en bieden extra comfort en gemak aan vooral de automobilist.

Het wetsvoorstel regelt niets over de feitelijke realisering en instandhouding van de bewegwijzering, zoals het produceren, plaatsen en onderhouden van de bewegwijzering. Iedere wegbeheerder en eigenaar van een weg kan zelf de keuze maken of hij deze activiteiten zelf wil laten uitvoeren via eigen aanbesteding of dat hij dit overlaat aan de NBD (totale 'ontzorging').

Scope van het wetsvoorstel en de NBD

Het wetsvoorstel en daarmee ook de NBD gaat over alle borden die deel uitmaken van een samenhangend systeem van bewegwijzering met geïntegreerde (inter)lokale en toeristische doelen. Dus:

- wit op blauw (interlokaal),
- zwart op wit met blauwe bies (lokaal of object),
- rood op wit (fiets)
- tijdelijk langer dan 4 maanden.

Het gaat hierbij alleen over de bewegwijzering voor bestuurders van voertuigen, zoals (vracht)auto's, motoren en (brom)fietsen. Bewegwijzering voor voetgangers is vaak erg lokaal bepaald en hier spelen de genoemde publieke belangen niet of nauwelijks een rol.

Aanleiding voor het wetsvoorstel

Alle wegbeheerders en particuliere eigenaren van wegen zijn zelf verantwoordelijk voor het plaatsen en verwijderen van bewegwijzering langs hun wegen (art.153 WVV 1994). Voorheen hadden nagenoeg alle wegbeheerders de uitvoering van deze taak op basis van bilaterale contracten neergelegd bij de ANWB. Sinds een kleine tien jaar hebben Rijkswaterstaat (RWS) en een aantal provincies en gemeenten hun bewegwijzering zelf aanbesteed en bij andere partijen ondergebracht.

De samenhang in de bewegwijzering is daardoor niet meer gewaarborgd en de genoemde publieke belangen zijn steeds meer in de knel gekomen. De verschillende koepels van de wegbeheerders hebben geconstateerd dat dit niet wenselijk is en hebben gezamenlijk de verantwoordelijkheid genomen om tot een oplossing te komen. Daarnaast heeft de ANWB te kennen gegeven dat zij haar bewegwijzeringactiviteiten wenst te beëindigen, omdat zij dit geen passende taak meer vindt voor de ANWB.

Prof. mr. Van Twist c.s. van de Erasmus Universiteit Rotterdam heeft in opdracht van de minister van IenM de mogelijkheden beschreven om de publieke belangen tussen de wegbeheerders te regelen. Op basis van dit advies is besloten de publieke belangen wettelijk te regelen.

Inhoud van het wetsvoorstel

Op basis van het advies van Van Twist c.s. hebben partijen met elkaar afgesproken dat de NBD bij RWS moet worden ondergebracht. Daarom wordt in het wetsvoorstel een aantal taken en bevoegdheden formeel bij de minister van IenM neergelegd; de NBD zal deze in naam van de minister uitvoeren:

- in overleg met de betrokken wegbeheerders of eigenaren van wegen stelt de minister ontwerpen voor bewegwijzering op en stelt deze ook vast. Hiermee worden de samenhang, uniformiteit en continuïteit in bewegwijzering voor alle openbare wegen in ons land gegarandeerd (zie art. 16a van het wetsvoorstel);
- de minister houdt een register (databank) bij van de bewegwijzering in ons land; alle wegbeheerders en eigenaren van wegen zijn verplicht de 'as-built-gegevens' van hun bewegwijzering aan de minister aan te leveren. Wegbeheerders en eigenaren van wegen hebben toegang tot de gegevens uit dit register (zie art. 16b);

- de kosten die de minister moet maken om de genoemde publieke taken te laten uitvoeren door de NBD, worden in rekening gebracht bij de betreffende wegbeheerders en eigenaren van wegen. De hoogte van de tarieven wordt door de minister in overleg met IPO, VNG en UvW bepaald (zie art. 153a).

Hoewel de minister formeel de bewegwijzeringplannen opstelt en vaststelt, is het uitdrukkelijk de bedoeling dat deze tot stand komen in een nauw samenspel tussen de betrokken wegbeheerder(s) en de NBD. Het initiatief zal doorgaans uitgaan van de betrokken wegbeheerder(s), omdat de wegbeheerders verantwoordelijk zijn én blijven voor de afwikkeling van de verkeerstromen over hun wegennet.

Het bewegwijzeringplan

In een bewegwijzeringplan moeten de volgende elementen zijn opgenomen:

- de bestemmingen die op de bewegwijzering komen te staan;
- een schets van de bestaande bewegwijzering en de mogelijke routes waarlangs die bestemmingen kunnen worden bereikt (vlot en veilig);
- te plaatsen en te verwijderen bewegwijzering en aanduiding van de locaties daarvan;
- de vormgeving van deze bewegwijzering conform de regels uit het BABW, RVV en de CROW-richtlijnen;
- de consequenties van de nieuwe bewegwijzering voor de bestaande bewegwijzering op andere wegen.

De plaatsing, verwijdering of aanpassing van bewegwijzering mag in de toekomst alleen gebeuren via de hierboven omschreven procedure.

Tijdelijke bewegwijzering

Het wetsvoorstel is niet van toepassing op tijdelijke bewegwijzering die slechts voor een kortere periode wordt geplaatst, bijvoorbeeld in geval van wegwerkzaamheden (zie art. 16, toegevoegde leden 3 en 4). De lengte van deze periode zal nader worden geregeld in het Besluit Administratieve Bepalingen inzake het Wegverkeer (BABW). Naar verwachting wordt aangesloten bij de termijn van vier maanden die nu al geldt voor het nemen van verkeersbesluiten in geval van wegwerkzaamheden (art. 35 BABW). Voor tijdelijke bewegwijzering die langer dan vier maanden wordt geplaatst moet de hiervoor beschreven procedure via de NBD worden gevolgd.

Kosten bewegwijzering

De kosten voor de bewegwijzering liggen bij de wegbeheerders en eigenaren van de betreffende wegen. Nu betalen zij deze kosten aan de huidige organisaties die betrokken zijn bij de bewegwijzering (ANWB, SBN, Tebodin en andere), in de toekomst betalen zij aan de NBD. Het gaat hierbij alléén om de kosten voor de publieke belangen, oftewel de wettelijke taken die de NBD namens de minister gaat uitvoeren.

Wij gaan ervan uit dat de ‘verplichte deelname aan de NBD’ in zijn totaliteit voor de gezamenlijke wegbeheerders en eigenaren van wegen niet leidt tot een financiële lastenverzwaring. Dit zal bij het opstellen van de businesscase voor de NBD scherp in de gaten worden gehouden.

Overgangsregeling

Het is uiteraard niet de bedoeling dat de bestaande bewegwijzering als gevolg van de wetswijziging ineens volledig op de schop gaat. Het wetsvoorstel voorziet daarom in een overgangsregeling voor de bestaande en reeds besloten bewegwijzering. De bestaande bewegwijzering én de bewegwijzering waarvoor uiterlijk zes maanden vóór inwerkingtreding van het wetsvoorstel al opdracht is gegeven, hoeven niet aan het nieuwe wettelijke regiem te voldoen. Deze bewegwijzering wordt geacht in overeenstemming te zijn met de nieuwe wettelijke regels. Op termijn – bij vervanging of groot onderhoud – zal alle bewegwijzering feitelijk ook voldoen aan de nieuwe regelgeving.

NBD-organisatie

Formeel gezien krijgt de minister van IenM een aantal wettelijke taken en bevoegdheden. De NBD zal deze taken en bevoegdheden namens de minister uitvoeren. Het is de intentie dat de NBD zoveel mogelijk voor én van alle wegbeheerders is. Alle wegbeheerders betalen immers ook mee aan de NBD-organisatie.

De deelnemende partijen zijn dan ook voornemens eind 2012 in een Bestuursvereenkomst nadere afspraken te maken over de wijze waarop de NBD-organisatie moet functioneren. Het gaat hierbij onder meer om de inrichting van de NBD, de werkwijze, de werkprocessen, de tariefstructuur en de aansturing van de NBD. Het is de bedoeling de NBD i.o. al in 2013, vóór de formele inwerkingtreding van het wetsvoorstel, van start te laten gaan. Op dit moment wordt nog nader onderzocht op welke manier dit snel en eenvoudig kan worden gerealiseerd.

Uitvoering desgewenst ook door NBD

De NBD is als aanbestedende dienst bereid om – overeenkomstig de werkwijze van de ANWB – ook de feitelijke realisering en instandhouding van bewegwijzering uit te voeren. Wegbeheerders en eigenaren van wegen kunnen er dus voor kiezen om de gehele bewegwijzering onder te brengen bij de NBD en daarmee geheel ‘ontzorgd’ te blijven, zoals zij dat nu ook veelal zijn via de ANWB of andere partijen. Op basis van bilaterale contracten met de NBD kan dit worden geregeld. De kosten die de NBD voor deze privaatrechtelijke zaken maakt, worden apart in rekening gebracht bij de contractpartner en worden dus niet via dit wetsvoorstel geregeld.

Bestaande contracten voorlopig behouden

De stuurgroep NBD adviseert u om uw bestaande contracten ten aanzien van bewegwijzering voorlopig in stand te laten en in ieder geval geen besluiten te nemen die strijdig zouden kunnen zijn met de hiervoor geschetste ontwikkelingen. De stuurgroep komt nog met nadere voorstellen om de overgang van de huidige situatie naar de nieuwe situatie te versoepelen.

Planning wetgevingstraject

Het ministerie van IenM heeft het wetsvoorstel om advies naar de koepels van wegbeheerders en een aantal andere partijen gestuurd. Zij hebben tot 1 juli 2012 de gelegenheid een schriftelijke reactie op het wetsvoorstel in te dienen. Het ministerie zal de reacties verwerken en daarna aan het Kabinet voorleggen. Als het Kabinet akkoord is, gaat het wetsvoorstel kort na de zomer voor advies naar de Raad van State. Na verwerking van dit advies zal het wetsvoorstel ter behandeling aan de Tweede en Eerste Kamer worden aangeboden. Inwerkingtreding van het wetsvoorstel is medio 2014/begin 2015 voorzien.

*De stuurgroep Nationale Bewegwijzeringdienst (NBD)
Den Haag, 28 juni 2012*

Stuurgroep Nationale Bewegwijzeringdienst

De Stuurgroep NBD werkt in opdracht van het Bestuurlijk Koepeloverleg Infrastructuur en Milieu (de minister van IenM en bestuurders van IPO, VNG, UvW en SkVV) de besluiten verder uit om te komen tot een Nationale Bewegwijzeringdienst. In de stuurgroep zitten naast een kwartiermaker vertegenwoordigers van het ministerie van IenM, RWS, IPO, VNG, UvW en ANWB.

Samenstelling

Kwartiermaker: Geert van Wijhe

Ministerie IenM: Marcel Otto

RWS: Peter de Raaf en Bas Schenk

IPO: Eric Diepstraten

VNG: Eugène van de Poel en Rien Borhem

UvW: Wim Abels

ANWB: Helga Bieleman en Nellie Willemssen